

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 15 de maig de 2008

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La societat A. SA va presentar davant de l'Hble. Batllia demanda a tramitar pel procediment ordinari contra el Sr. J.C.C. i contra la Sra. A.G.E. en reclamació de la quantitat de 627.126,39 € en concepte de deute derivat del crèdit en compte corrent, més els interessos i comissions liquidats trimestralment i calculats, als tipus per a descobert quan a l'interès, i per a préstec i crèdit quant a la comissió, successivament en vigor segons l'Agrupació de Bancs Andorrans, a partir del dia 23 d'octubre del 2006.

II.- Els Srs. J.C.C. i A.G.E. varen plantejar l'excepció de manca de legitimació activa, sense contestar, fins i tot de manera subsidiària, sobre el fons de la litis, llevat pel que fa a l'anatocisme i als interessos.

III.- Per sentència de data 14 de novembre del 2007, l'Hble. Tribunal de Batlles, secció civil, estimant íntegrament la demanda de l'actora, va condemnar als Srs. J.C.C. i A.G.E. a pagar a A. SA la quantitat de 627.126,39 € incrementada dels interessos i comissions bancaris liquidats trimestralment i calculats, als tipus per a "descobert en compte" -quan a l'interès- i per a "préstec i crèdits" -quan a la comissió- successivament en vigor segons l'Agrupació de Bancs Andorrans, d'ençà el dia 23 d'octubre de l'any passat -data de les ultimes liquidacions practicades- i fins que siguin íntegrament

satisfetes, imposant-los les costes processals causades de conformitat amb el que preveu el darrer Considerant.

IV.- Contra aquesta resolució els Srs. J.C.C. i A.G.E. han interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part que recorre basa la seva apel·lació en 3 motius que són els següents: 1) la legitimació activa de la societat A. SA respecte els drets objecte del litigi; 2) eficàcia de l'anatocisme en les liquidacions d'interessos que conformen el quantum objecte de demanda; 3) inexistència de pacte lleoní respecte les liquidacions d'interessos; i pels arguments desenvolupats en el seu escrit de conclusions, sol·licita la revocació de la sentència impugnada en el sentit de desestimar totes les pretensions de la part agent.

II.- És pacífic que el dia 9 de desembre de 2004, els Srs. J.C.C. i A.G.E. varen firmar amb A.G.R. un contracte de crèdit en compte corrent tot i autoritzant-lo a girar en descobert fins a la quantitat màxima de 564.200 €, amb venciment al 9 de juny del 2005; que en data 23 d'octubre del 2006, dia de la liquidació, el compte corrent presentava un ròssec deutor de 627.126,39€.

III.- Pel que fa a l'excepció de manca de legitimació activa formulada per la part defenent, aquesta no pot prosperar. En efecte, les parts que recorren manifesten que si bé l'adversa aporta uns contractes d'obertura de compte entre la societat A. SA i el Sr. J.C.C., als quals es fa referència en els contractes de préstecs, en cap document signat pels recurrents apareix la denominació social de la demandant, i per tant cap dret pot invocar aquesta respecte al crèdit objecte del present litigi si no acredita prèviament una subrogació o cessació de crèdit respecte les societats actuant en els documents atorgats pel Sr. J.C.C..

És cert que d'una banda, el Sr. J.C.C. va contractar amb l'entitat A. SA per l'obertura dels comptes corrents, i amb A.G.R. per les pòlisses de crèdit, i d'altra banda,

la demanda està formulada per la societat A. SA. L'argumentació de les parts recurrents és de molt mala fe. Per escriptura pública de data 11 de juny del 2002, l'entitat A. SA va modificar la seva denominació per A. SA. Les pòlisses de crèdit han estat contractades pel Sr. J.C.C. amb A.G.R., amb l'expressa precisió en els referits documents de que A.G.R. és una marca registrada de A. SA. Per tant, la part que va contractar amb el Sr. J.C.C. no es la marca, que només correspon a un signe distintiu i que no té cap personalitat jurídica pròpia, sinó el titular de la mateixa quina constitueix un dels actius del seu patrimoni. En conseqüència no hi ha hagut cap subrogació, cessió de crèdit, successió o fusió de societats, sinó que A. SA i A.G.R. corresponen a la mateixa entitat i persona jurídica, per ésser la segona denominació, una marca de la primera societat. Res no impedeix una societat contractar sota la denominació de qualsevol marca que en sigui propietari, del moment que, com en el cas d'autes, l'altra part està perfectament assabentat per el contingut del contracte, de la persona jurídica amb qui va pactar. A més a més, ANDORRA és un país petit on cada entitat bancària està coneguda pels ciutadans i és de notorietat, sobre tot en el món comercial del qual fa part el Sr. J.C.C., que només existeix en el Principat un sol i únic establiment bancari utilitzant en la seva denominació les paraules A., A. SA i R..

IV.- Respecte al fons del litigi, les parts que recorren no neguen deure les quantitats principals reclamades per la part actora, sinó que critiquen els interessos de les mateixes per ser prohibit l'anatocisme i per considerar que els interessos reclamats per l'entitat bancària són abusius.

V.- D'un punt de vista genèric, no és cert que l'anatocisme sigui absolutament prohibit a ANDORRA; la jurisprudència ha tingut l'oportunitat moltes vegades de reconèixer la legitimitat de la capitalització dels interessos i tot particularment en matèria de compte corrent on tots els deutes s'acumulen per compensar-se amb tots els ingressos el que té per efecte que els interessos que siguin a favor del banc o del titular del compte, es capitalitzen pel càlcul d'un saldo únic (S TSJ 8 d'abril de 1998). En el present cas, l'article I 3r de les pòlisses de crèdit estableix que: "els interessos pactats seran liquidats, carregats al compte i capitalitzats per trimestres vençuts. La primera

liquidació serà el dia 9/03/05 i les successives cada 91 dies aproximadament. A cada liquidació A. comunicarà a la part beneficiària els interessos i comissions meritats i el saldo resultant. Aquesta disposarà de 30 dies per tal de formular les observacions o reclamacions que consideri pertinents, si no rebés la comunicació, per tal de demanar-la. Transcorreguts els 30 dies sense que A. rebi cap objecció o sense que li sigui demanada la liquidació, es considerarà que la part beneficiària la troba conforme.". No consta en autes la més mínima prova que els recurrents hagin formulat observacions o reclamacions quan es va procedir a la liquidació trimestral dels interessos, ço que determina que els mateixos varen acceptar el càlcul dels interessos realitzat pel banc com conforme a allò que fou convingut i pactat. Per tant, no tant sol els Srs. J.C.C. i A.G.E. no acrediten que els interessos foren calculats amb anatocisme, sinó que encara que sigui el cas, els mateixos han aprovat aquest càlcul per no haver-lo contestat a cada liquidació trimestral.

VI.- Els interessos pactats produïts pel saldo deutor del compte corrent d'autes, a favor del Banc, corresponen a un 4,5%. Les parts que recorren no acrediten que es tracti d'un tipus d'interès que sigui usual o diferent del tipus generalment aplicat en el mercat per altres entitats bancàries en operacions financeres similars. Dit això, l'article 5 de la pòlissa de crèdit estipula que: "Si el saldo del compte ultrapassés el límit vigent en cada moment,...s'aplicaran sobre l'excés, l'interès anyal del 9,50% i la comissió trimestral del 0%...A més, pel cas que A. optes per la reclamació de l'ultrapassament, carregarà en el compte de la part beneficiària la comissió de reclamació de deute establerta per l'Agrupació de Bancs Andorrans...". Es tracta aquí d'una clàusula penal per incompliment del contracte de descobert per part del titular del compte. La viabilitat de l'acumulació dels interessos moratoris i de la pena convencional amb funció clarament penal resulta admesa per la doctrina civilista i va ésser objecte de declaració expressa per la jurisprudència. Ara bé, és cert que la resolució dels afers per les jurisdiccions requereix que aquestes ponderin i apliquin el dret d'acord amb criteris d'equitat de tal forma que la resposta del jutge a una qüestió que es troba sotmesa a la seva apreciació no es derivi només de l'aplicació mecànica del dret sinó que ponderi i valori les reals condicions en que es troben immerses les parts litigants.

En cas d'autes l'aplicació d'interessos majorats i a més d'una comissió en el supòsit d'ultrapassament del descobert, té per efecte de castigar dues vegades el deutor per el mateix incompliment de les seves obligacions, sense que el titular del compte pugui tenir coneixement amb precisió de quina serà la seva penalitat respecte a la comissió pactada. Per tant, si la clàusula penal que estableix un increment del tipus d'interès convingut és del tot legítim, en canvi, la pena convencional d'una comissió a càrrec del deutor, a més de l'increment del tipus d'interès inicial, apareix com abusiva i sense ésser relacionada directament amb el perjudici sofert pel Banc a conseqüència de l'incompliment del deutor, ço que malgrat haver d'ésser acceptada la mateixa en el contracte, s'ha de declarar sense efecte per transcendir les normes d'equitat i d'equilibri que han de presidir a totes les convencions.

VII.- L'estimació parcial del recurs, i les circumstàncies particulars del litigi imposa de no fer especial condemna en costes de segona instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar en part el recurs dels Srs. J.C.C. i A.G.E.;
Reformar la sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 14 de novembre del 2007 en el sentit de condemnar als Srs. J.C.C. i A.G.E. a satisfer a la societat A. SA la quantitat de 627.126,39 € incrementada dels interessos liquidats trimestralment i calculats al tipus per a descobert en compte en vigor segons l'Agrupació de Bancs Andorrans, d'ençà el dia 23 d'octubre del 2006.

Confirmar-la per la resta de les seves disposicions; sense fer especial imposició de costes judicials de segona instància.